

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

14 грудня 2023 року

Веде засідання голова Комітету МАСЛОВ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, колеги народні депутати, всі присутні! Вибачаюсь, попередив в чаті про затримку. Ожеледиця, на жаль, це не ...*(Не чути)* Тому корки.

Отже, вмикаємо відеозапис. Є вже. Повідомляю, що відповідь на пропозицію провести засідання в режимі відеоконференції надійшло згода більше половини членів комітету, тож можемо проводити засідання комітету у відповідності до Закону "Про комітети Верховної Ради України".

Давайте спробуємо встановити кворум.

Бабій Роман Вячеславович.

Божик.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній. Але на двох заходах одночасно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таке життя.

Васюк.

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

Дирдін.

Сергій Олексійович, бачимо, що ви підключені, скажіть, чи є ви на засіданні комітету?

Дирдін.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

Маслов – є.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Новіков.

Павліш Павло Васильович.

Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

Я в чаті написав, що на 10 хвилин затримка буде, я трошки раніше встиг. Можливо, дехто з народних депутатів розраховує, що на 10 хвилин буде затримка.

Фріс.

Колеги, давайте, у мене тоді пропозиція ще почекаємо, бо я в чаті написав, 3 хвилини почекаємо, що на 10 хвилин затримаємося. Три хвилини почекаємо, і я зараз буду дивитися, хто підключається з колег народних депутатів.

ФРІС І.П. Фріс на місці, Денисе Вячеславовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс є.

Ну, зараз підключаються люди, тому, колеги, будь ласка, 3 хвилини. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Чого ми не починаємо, колеги?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, я ж сказав, кворуму... ще люди підключаються. Я в чаті написав, що трошки запізнюються через ожеледицю, в корці стоять, що на 10

хвилин пізніше почнемо. Ну, дехто, видать, так і орієнтувався, що за 10 хвилин почнемо.
Зараз підключаються колеги.

НІМЧЕНКО В.І. Погода, дійсно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А зв'язок по дорозі поганий, тому я мав доїхати до місця.

НІМЧЕНКО В.І. Немає питань, командир.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини, там підключаються.

ПАВЛІШ П.В. Доброго дня, колеги, всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу Павліш є вже.

Зараз 2 хвилини вже, до 10 хвилин дочекаємося і встановимо кворум.

Так, все, 10 хвилин є, там, бачу, підключаються.

Бабій Роман Вячеславович.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній. Дякую.

Божик Валерій Іванович.

Васюк.

ВАСЮК О.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Гунько.

ВАТРАС В.А. Ватрас присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже відмітив до цього.

Гунько.

Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Присутній Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще? Макаров.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній. Дякую.

Пузанов.

Соболев.

Отже, рахуємо.

БОЖИК В.І. Божик присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик присутній. Дякую, Валерій Іванович.

ВЛАСЕНКО С.В. А якщо від Демченка присутня тільки заставка, ми це рахуємо чи не рахуємо? Чи 0,5. Я пропоную 0,5 порахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, добре. Рахую.

ФРІС І.П. Денисе Вячеславовичу, ви мене не запитали. Але я теж присутній.

ВЛАСЕНКО С.В. Ви казали минулий раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я минулий раз врахував, Ігор Павлович, вас.

Отже, у нас 14 членів комітету присутні, так що кворум вже є із запасом. Можемо починати засідання комітету.

Отже, оголошую засідання комітету відкритим. Повідомляю, що проект порядку денного комітету було розіслано депутатам завчасно, отже, пропоную перейти до прийняття порядку денного за основу.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ВЛАСЕНКО С.В. А чого тільки Ватрасу дякують, я не розумію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, величезне дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. О, це інша історія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

Маслов – за.

Німченко. Василь Іванович Німченко. А у вас мікрофон вимкнений.

НІМЧЕНКО В.І. Так точно. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Новіков. Новіков Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За. За. Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, почув. Дякую.

Пузанов.

Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев, це хто...

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да. Все, для стенограми: також присутній Соболев Сергій Владиславович, член комітету.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, рахуємо. Я бачу, 15 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Чи є пропозиції до порядку денного? Чи можемо переходити до прийняття в цілому?

НІМЧЕНКО В.І. Можемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас там ще питання по робочим групам буде, наскільки я пам'ятаю. У нас є питання ще створення робочої групи щодо...

СТЕФАНЧУК М.О. Якщо можна, а в "Різному" ми можемо його розглянути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, питання створення робочої групи, да. Ну оголосить, Микола Олексійович.

СТЕФАНЧУК М.О. Хотів попросити колег розглянути питання. В нас є потреба створити робочу групу з питань реформування освіти, тому що в нас є рекомендації Євросоюзу і це вже довго працювала ця група на базі Комітету з питань освіти. Але, я думаю, буде правильно, якщо створити цю групу, власне, на базі нашого Комітету правової політики і включити туди колег з освітнього комітету, науковців, викладачів і представників органів виконавчої і судової влади, основних стейкхолдерів, щоб ми могли швиденько і ефективно зробити проект нового закону про вищу юридичну освіту і представити його вже в світлі реформи для прийняття. Тобто питання стоїть тільки в створенні такої групи і затвердженні персонального складу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Дякую.

Колеги, ну, давайте пропозицію Миколи Олексійовича тоді проголосуємо. Прошу підтримати. Єдине уточнення, наскільки я пам'ятаю, на базі Комітету з питань освіти, там не було створено такої групи, там працювали народні депутати.

СТЕФАНЧУК М.О. Ні, не було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, за пропозицію Миколи Олексійовича давайте проголосуємо. Прошу підтримати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для стенограми: Демченко теж присутній, член комітету.

Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

16 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Пропоную перейти до прийняття порядку денного в цілому. Вже переходимо до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін. Дирдін!

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12 членів комітету – за, проти – 0, утрималось – 0.

Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Першим у нас в порядку денному стоїть, це проект Закону (реєстраційний номер 10244), стосується проект Закону про внесення змін до пункту 2 розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду".

Прошу співголову профільного підкомітету доповісти про результати розгляду на підкомітеті.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, законопроект за номером 10244 на підкомітеті розглянутий. Рекомендовано комітету прийняти його за основу в першому читанні. І доповідачем по цьому законопроекту, у нас не визначено, Денис Вячеславович, ви будете, чи я буду доповідати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не принципово.

ПАВЛІШ П.В. Тоді давайте мене поставимо доповідачем по даному законопроекту.

Тоді коротко. Він направлений на те, щоб розвантажити Київський міський окружний адміністративний суд, тому що ті справи більше 60 тисяч, які йому мають бути передані з ліквідованого ...*(Не чути)* з кількісним складом Київського окружного адміністративного суду вчасно розглянути нереально.

І даний законопроект розроблений також за участю і судової гілки влади, вони підтримують також нас. Є листи від ГНЕУ, від Дослідницької служби, від Державної судової адміністрації, Міністерства юстиції, Мінфіну і Уповноваженого Верховної Ради по правам людини, які також підтримують прийняття даного законопроекту.

Підкомітет більшістю голосів висловив підтримати законопроект, рекомендувати комітету прийняти його в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Отже, переходимо, я так розумію, до обговорення цього питання. Сергій Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Добрий день, колеги. По-перше, я вас всіх хочу привітати, бо сьогодні річниця прийняття закону, зміни до якого ми зараз обговорюємо. Рік назад прийняли цей закон. Але знов-таки я хочу нагадати, що ми законодавчий орган і приймаємо закони, що ми тут не в пісочниці бавимось, а приймаємо закони. І цей закон якраз є яскравим прикладом абсолютно непрофесійної, неефективної, вибачте, деколи ідіотської роботи Верховної Ради України.

Хто із вас, шановні колеги, пам'ятає, яка була заявлена мета в пояснювальній записці до цього закону? Ніхто не пам'ятає? Я вам нагадаю, мета була заявлена – забезпечити наближення правосуддя до людей. Тобто ОАСК ліквідували для того, щоб забезпечити наближення правосуддя до людей. Коли рік назад і коли півтора року назад деякі опозиційні депутати, включаючи мене, кричали вам, що ніякого наближення правосуддя до людей не буде, що Київський окружний адміністративний суд не буде справлятися з цією кількістю справ, яка була в ОАСК, що нам казали тоді? Там сигнал зверху прийшов, треба швидко прийняти, бо, виявляється, там п'ять суддів мають проблеми з НАБУ і тому ми ліквідуємо цей суд.

Колеги, це шизофренія. Нам треба припинити займатися шизофренією, щоб потім через рік не шукати можливість як вирішити проблему, яка була абсолютно очевидна ще до прийняття цього закону. Нам треба забути робити таку дурню. Нам треба припинити слухати поради, які ведуть нас невідомо куди, які нас завели в ситуацію, що ми жили три роки без ВККС, чотири жили без ВККС, два з половиною роки жили без ВРП, рік тепер живемо без ОАСК і ніхто не може нормально розглянути ці справи. Це ж капець. Я розумію, що зараз всі знову пустять очі долу, скажуть, ну, а що робити, треба ж вирішувати проблему.

Так давайте в рішення нашого комітету напишемо, що комітет, даючи рекомендацію сесійній залі голосувати за абсолютно неконституційний Закон про ліквідацію ОАСК, припустився помилки, не спрогнозував ситуацію, бо ми непрофесійні люди, бо ми не бачили, що буде відбуватись. Давайте ми це запишемо, чесно, щоб не гратися в ці ігри.

А, до речі, скажіть мені, будь ласка, а що з тими п'ятьма судьями? За рік там щось сталось? Когось притягли до відповідальності? Є вироки? Чи у нас і тут імпотенція? Всюди імпотенція, розумієте. Я кажу ще раз, це просто яскравий приклад того, що робить ця Верховна Рада з діючим законодавством, раз, на угоду будь-яким інтересам, цих інтересів завжди дуже багато. Європейці нам радять якусь фігню голосувати, ми, як папуги, за них голосуємо, не думаючи, що далі буде відбуватись, або думаючи, я не знаю. Потім хтось ще приносить якісь законопроекти, ми розуміємо, що це засада, продовжуємо

це голосувати. Я думаю, що це треба припиняти робити. Треба аналізувати, що ми голосуємо, бачити проблематику і далі щось робити.

А що у нас з приведенням у співвідношення судової системи до адміністративно-територіального устрою? Чи у нас знову в районах по два, по три районних суди? Уже скільки, чотири роки? Це показник нашої роботи, а ми потім гордо звітуємо: ми тут все реформували, ми тут все реформуємо, ми тут... Люди, давайте серйозніше відноситись до своєї роботи. Тим більше, я переконаний в тому, що більша частина комітету під час прийняття цього закону розуміла наслідки. Я розумію, що сигнал зверху – це така страшна історія, але давайте наверх теж пояснювати, що, люди, не треба робити дурниці, бо через рік... Якщо ви звернули увагу, вибачте, що про себе, але я ж завжди кажу, давайте ми подивимось, коли мені з трибуни виступаючи говорять про те, що який революційний закон ми прийняли, як все правильно зробили, я завжди кажу, давайте рік почекаємо. От по цьому закону ми рік почекали. І що маємо? Ті судді, по яких були претензії, з ними нічого не відбулося, справи, які передали, суд розглянути не може, Київський окружний адміністративний. Це було абсолютно очевидно. Бо з суду, де було 49 людей, передати справи в суд, де є 24 судді, і говорити про те, що вони це все розглянуть нормально, це треба бути ідіотом, щоб так робити. Але ми так зробили, ми як Верховна Рада. Я був категорично проти. Комусь цікаво, почитайте мій виступ на засіданні комітету, я про це все говорив заздалегідь. Так що відбулося? Судді, до яких були претензії, все залишилось як було. справи не розглянуті, правосуддя не відбувається і так далі, і так далі, і так далі.

Тому я за те, що, зрозуміло, що цю ситуацію треба вирішувати. Це такий, знаєте, брежнєвський спосіб, ми спочатку проблему створимо, а потім героїчно її долаємо. Героїчно. Тому давайте наберемося мужності і в проект рішення комітету напишемо, що комітет був не правий, рекомендувавши Верховній Раді України прийняти цей закон. Тому що ми чітко розуміли, що ніякого доступу до правосуддя не буде, а навпаки, люди втратять доступ до правосуддя. Що не можна ліквідувати суди лише тому, що треба п'ять суддів притягти до відповідальності, бо є підозри якісь. Є підозри – повідомлення про підозру, справа в суді, вирок і йдемо далі. Немає вироку – стали на коліна, вибачились перед людьми, що помилково до них пред'явили претензії, і теж пішли далі. Але цього нічого не відбувається, так тому і живемо в такому хаосі, в якому ми живемо.

Вибачте, за емоцію, але, я ще раз, у мене немає формулювання, там яке треба записати, я переконаний, що за це ніхто не проголосує, бо це ж треба самих себе ідіотом назвати, подивитися в дзеркало і сказати: я ідіот. А у нас, на жаль, такої традиції нема – говорити, що ми помилилися, добре, я не ідіот, я помилився. Ну нема у нас такої традиції. Давайте, може, започаткуємо хоча би раз в тій ситуації, яка очевидно до цього нас

спонукає, очевидно до цього спонукає. Давайте візьмемо з цього уроки, давайте більше так не будемо робити. Ну я ж кажу ще раз, у нас кожен другий закон до цього веде, кожен другий, бо ми розуміємо, що буде проблема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Володимирович.

Єдине, що можу сказати, що комітет виважено підходить до рекомендацій в тому числі і я думаю, що засідання нашого комітету, рішення комітету нашого демонструють це.

Павло Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Колеги, ну як дійсно говорив Сергій Володимирович, треба може було би і забути, але тут хочу зазначити, що якраз в цьому питанні, то краще не забувати. Тому що ми маємо пам'ятати про ті 60 тисяч справ, які знаходяться в ОАСК, які частково передані і розподілені вже в Київському окружному адміністративному суді. І прийняття цього закону є важливим інструментом для вирішення проблеми, яка зараз стоїть.

Аналогічна ситуація колись була в 2000-х роках по справам Верховного Суду України, які також були перевантажені і ми пам'ятаємо, що їх перерозподіл, він дав позитивний ефект і змогли позбутися такого тягаря, як справи, які не розглядалися там декілька... роками. Тому я всіх закликаю підтримати даний законопроект, він дійсно є корисним і буду сам його підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Да, дійсно, колеги, ну, ще що хотілося б зазначити, що при опрацюванні цього законопроекту ми мали, ну, спілкувалися і з керівником Київського суду окружного і був долучений, і Державна судова адміністрація, і представники, здається, Вищої ради правосуддя щодо можливості його втілення в життя. Ми проходили якраз питання і можливості розподілу справ і так далі. Тому я ще надам слово і Державній судовій адміністрації щодо можливості виконання цього закону для того, щоб і під час комітету так само могли виступити і підтвердити те, що є можливість, ми обговорили питання і логістики справ, і автоматизованого їх розподілу. Тому важливо, щоб члени комітету і всі присутні це теж мали можливість почути.

ПАВЛІШ П.В. Денис Вячеславович, я вам хотів запропонувати, якщо колеги не проти, може, могли б цілому прийняти, він коротенький.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович, я би не поспішав приймати все ж таки в цілому, можливо, цей законопроект, тому що там, можливо, якісь формулювання ще буде необхідність, можливо, уточнити. Ми бачили висновок ГНЕУ з цього приводу, там таких, як на мене, таких якихось серйозних зауважень немає. І є у нас позиції різних органів з цього приводу в підтримку цього законопроекту. Так що я би зараз хотів слово надати якраз Максиму Пампурі, Голові Державної судової адміністрації, опрацьовували цей законопроект.

Пане Максиме, вам слово щодо позиції по цьому законопроекті. І коротенько скажіть щодо можливості виконання цього законопроекту, а саме в частині автоматизованого розподілу справ, який передбачається між судами в Україні по логістиці справ, чи є можливим все це забезпечити.

ПАМПУРА М.В. Добрий день, шановний Денис Вячеславович. Добрий день, шановні народні депутати, колеги, присутні. Цей законопроект був предметом розгляду в Державній судовій адміністрації, ми підтримуємо його прийняття, тому що, дійсно, нагальною проблемою є проблема розвантажити Київський окружний адміністративний суд тими справами, які він зараз розглядає.

Декілька статистичних даних. За 2023 рік в провадженні Київського окружного адміністративного суду перебуває 70 тисяч 135 справ, з яких у 2023 році надійшло 61 тисяча 651 справа, в тому числі 10 тисяч – це ті справи, які були передані з Окружного адміністративного суду Києва.

Залишаються нерозподіленими станом на сьогодні 35 тисяч 585 справ, це фактично передані від ОАСКу до КОАСу. А також 20 тисяч 601 справа – це яка залишається непереданими і є фактично в ОАСКу. Тобто загалом у нас понад 55,5 тисяч справ, які є нерозглянутими.

ВЛАСЕНКО С.В. Нерозглянутими чи нерозподіленими?

ПАМПУРА М.В. І нерозподіленими, і нерозглянутими.

ВЛАСЕНКО С.В. А чого нерозподілені ті справи, які потрапили до Київського окружного адміністративного і там знаходяться, чого вони не розподіляються?

ПАМПУРА М.В. За позицією самого Київського окружного адміністративного суду це пов'язано з надвантаженням і на суддів, і на працівників апарату. Тому що окрім тих справ, які передаються з ОАСКУ, ще йдуть справи, які по підсудності визначені за класом і плюс по підсудності визначені після ліквідації ОАСКУ.

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, так а пробачте, закон не передбачає такої підстави для нерозподілення справ, як завантаженість, перевантаженість. Чого справи не розподіляються?

Ще раз, повірте, я абсолютно чітко розумію, що судді перевантажені, що вони надперевантажені, я би сказав так навіть. Але формально справа ж повинна бути розподілена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, да, ми просто дещо, можливо, пізно голову якраз запросили суду цього, він не може, на жаль, зараз взяти участь, бо там засідання йде.

ВЛАСЕНКО С.В. Ну чудово, що адміністрація цю історію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз-зараз, Сергій Володимирович, я закінчу. Ми просто проводили не одну спеціальну нараду з цього приводу, засідання, те, що там дійсно було озвучено, ну всі знають, з проблемами з заробітною платою, з відтоком кадрів і та кількість секретаріату. Кожну справу для того, щоб розподілити, її потрібно перевірити, кожен аркуш, наявність документів і так далі.

І дійсно, величезна кількість справ, плюс їм надходить щоденно, якщо я не помиляюся, їм щоденно надходило...

ВЛАСЕНКО С.В. Ну якщо 35 тисяч за рік зайшло, то зрозуміло, що близько 100 справ у них заходить в день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ще... Да, да, да, ще і кожен день заходять справи. І фізично просто вони не встигають, є фізичні можливості просто реєструвати. Вони певну кількість встигають перевірити і зареєструвати.

ВЛАСЕНКО С.В. Тобто ми настільки покращили доступ громадян до правосуддя, що не встигають, не можуть, не хочуть, не виходить...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, такого, що не хочуть, немає. Ну, ми ж про реальність говоримо. Я ж це не приховую, я просто пояснюю на ваше питання, що, дійсно, ми це обговорювали, і зрозуміло чому.

Пане Максиме, продовжуйте.

ПАМПУРА М.В. Дякую.

Я в підтвердження того, що, дійсно, проблема з кадрами, я маю на увазі перш за все апарат. Станом на сьогодні зі 119 штатних посад 32 вакансії. Тобто, навіть збільшуючи розмір за можливістю стимулюючих виплат, люди звільняються, звільняються саме через те, що надвелике навантаження.

Тому, звичайно, я підтримую цей законопроект, з тим щоб мати можливість розвантажити і розподілити ці справи між іншими окружними адміністративними судами.

Стосовно порядку два слова скажу. Він напрацьований, є проект, є драфт цього порядку. Зараз він знаходиться на опрацюванні у нас спільному з державним підприємством "Інформаційні судові системи". Як це планується зробити? Це планується за списком, ми попередньо тоді на нарадах це обговорювали. Орієнтовно розрахунково 2-3 тисячі справ в робочий один день має бути розподілене, тобто ми маємо на увазі десь там 26, до 30 робочих днів для того, щоб розподілити ці умовно 55 тисяч справ по іншим окружним адміністративним судам.

Якщо коротко, то все. Питання логістики також обговорювалося, два шляхи вирішення. Звичайним шляхом – Укрпошта, а також обговорювалось і опрацьовувалось питання нарочно, автівками, автівками службовими доставляти ці справи після авторозподілу між судами по судах відповідних.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Просте питання. Чи готова Державна судова адміністрація забезпечити виконання цього закону в разі його прийняття?

ПАМПУРА М.В. Звичайно, готові.

ВЛАСЕНКО С.В. А можна уточнююче питання задати, пане голову?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

А скажіть, будь ласка, а ви розподіл пропонуєте просто автоматичний чи все-таки, припустимо, з урахуванням місця проживання позивача? Бо, дивіться, що ми робимо, ми беремо київські справи і розпоршуємо їх по всій Україні. Ми ж весь час говоримо про доступ людей до правосуддя, і виходить так, що по ідеї той позивач, який живе в Києві і який раніше мав прийти в приміщення ОАСКу, тепер повинен буде їхати, припустимо, у Львів для того, щоб прийняти участь в розгляді своєї справи, або, я не знаю, або десь в інше місце. Чи якось це враховується, щоб все-таки справи були розподілені так, щоб людям було менше доїжджати? Якось про це треба подумати.

Я розумію, що наша задача зараз розвантажити суд, але ми отримуємо іншу проблему. Я ж кажу ще раз, якщо раніше треба було людині встати в той самий день, за 30 хвилин доїхати до суду, прийняти участь у засіданні, там почекати скільки треба, прийняти участь у засіданні і поїхати далі на роботу, то тепер людині треба за день виїжджати, десь доїжджати, десь жити, потім слухати справу, потім їхати назад і так далі. Чи це враховується, чи ви автоматом розкидаєте, а люди хай собі мастять голову самі?

ПАМПУРА М.В. Перш за все пропонувалося врахувати за принципом навантаженості окружних адмінсудів, щоб не створити ще одну проблему, завдяки якій і так перевантажені суди, які у нас також існують на сьогодні, ще більш були завантажені.

Стосовно того, щоб та проблема, яку ви сказали. Перше, що приходить, це просто скористатися засобами електронних комунікацій і брати участь у судових засіданнях шляхом відеоконференції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крім того, з того, що передбачається, ми ж розуміємо, що велика кількість там так званих соціальних справ, пов'язаних із виплатами, з перерахунками і так далі, і частина з них, велика частина з них розглядається і без участі осіб. Звичайно, що цього не можна передбачити для ста відсотків випадків всіх людей, це зрозуміло, але стоїть питання або відсутність доступу до правосуддя протягом довгого проміжку часу, або піти на такі заходи. І тим більше це було вже в історії України, і, як Павло Васильович виступаючи нагадував, що колись справа Верховного Суду передавалася в регіони.

ВЛАСЕНКО С.В. Трішки інша історія, пане голово. Це були касаційні справи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касаційні справи, так. Я ж не сказав, що ідентичні.

ВЛАСЕНКО С.В. Я не коментував виступ Павла Васильовича, але порівнювати абсолютно некоректно, це трішки різні історії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми говоримо, що був досвід такий, коли розподілялися справи між регіонами, тому і було обрано...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ви хочете сказати, що це був позитивний досвід, я перепрошую?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу сказати, що такий досвід був.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так він негативний, давайте оцінимо цей досвід, якщо ви на нього посилаєтеся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я виключно говорю і маю на увазі те, що я говорю, Сергій Олексійович, що досвід такий був.

ПАМПУРА М.В. Можна ще одну ремарку, будь ласка. Я просто хочу відмітити, що там теж велика кількість серед цих справ, вони у письмовому провадженні, тобто без виклику сторін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, да, я ж це і сказав.

Отже, колеги, давайте, Сергій Демченко, потім Вища рада правосуддя, потім Секретаріат Уповноваженого.

НІМЧЕНКО В.І. І Німченку там дайте словечко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Після Сергія Олексійовича тоді Василь Іванович Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Добре.

ДИРДІН М.С. Пане голово, і мені слово теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, після Василя Івановича Німченка – Дирдін. Я тільки прошу, колеги, піднімайте руку, щоб я міг бачити, хто стоїть.

Сергій Олексійович, вам слово.

ДЕМЧЕНКО С.О. В мене є продовження до ДСА питання і потім я ще продовжу. Я хотів би уточнити, скажіть, будь ласка, строки якісь вам потрібні на підготовку відповідного процесу, щоб запуснути розподіл справ фактично по всій країні? Це перше питання.

І друге питання. Чи будуть якісь додаткові витрати на цей процес, людські витрати, техніка якась необхідна задля цього додаткова?

ПАМПУРА М.В. По першому питанню. Ми стовідсотково будемо готові із цим порядком, який пропонується. Тобто на момент прийняття закону цей порядок буде існувати, він, в принципі, на виході. Це по-перше.

А, по-друге, додаткові витрати з приводу техніки, не вбачається таких додаткових витрат, з боку людського ресурсу – ну, звичайно, да. Тобто там і зараз існує така проблематика, тому що в Київському окружному адміністративному суді велика кількість вакансій. Тобто залучити додатково людей для того, щоб опрацювати ці переліки і роздати після авторозподілу між судами потрібно буде.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, а як же ж не вбачається, якщо ви самі сказали, що ви будете транспортувати це автомобілями?

ПАМПУРА М.В. Я за комп'ютерну техніку маю на увазі, Сергій Олексійович...

ВЛАСЕНКО С.В. Сергій Олексійович взагалі запитав, чи будуть додаткові витрати, пов'язані із цим процесом в цілому, наскільки я зрозумів питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Договорилися, що можливо, як один із варіантів, перше – застосування Укрпошти, а другий – можливо, десь доставка транспортними засобами.

ВЛАСЕНКО С.В. Ну, воно і те, і те тягне за собою додаткові витрати, можливо, невеликі, але все одно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я уточнюю.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я так розумію, цифри цих витрат ще немає? Правильно, я так розумію?

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, це такий факультатив, а не основа, що ми ще тільки час теряем. Це що, адміністрація судова не може вирішити питання доставки справ? Почитайте, як доставляються справи, взагалі все це є, як передаються з суду з інстанції до інстанції. Ну про що ми ведемо мову? Це нам "а поговорить"?

Колеги, тут є проблема. Де ми були, коли рвали адміністративну юстицію? Пам'ятаєте, забирали підсудність у державних органів влади, посадових осіб, міністерств забирались під адміністративною юстицією, позбавляли людей права на право на суд із державою, а ми сиділи і дуже ляпали в ладони. Оце проблема.

І друге питання. Питання про доступ до правосуддя. Я вибачаються, пане Сергію, що я вклинився. Про доступ до правосуддя. Який же цей доступ до правосуддя, якщо про поновлення на роботі по вісім років справи лежать? Знає Голова Судової адміністрації про це? Коли вони перевіряли, якусь робили аналітику з цього? По вісім, по шість років. Візьміть тих 300 прокурорів, там є загиблі, зараз люди пішли з прокуратури, чи є там ті, хто так і не поновився на роботі? А якщо він незаконно був звільнений і пішов не добровольцем, до речі, і так і не дождалися цього рішення?

І ви знаєте, яка причина була, щоб розігнати цей адміністративний суд. Одна з цих причин, що незаконно була реформована прокуратура і сотні, тисячі людей зобіжені і звільнені. Це хто? Прокурори. Ми що про це не знаємо? Оце повинна думати судова адміністрація і ми з вами.

І тепер Сергій, пан Сергій Володимирович веде мову про те, що ми там говорили. Ми всі казали. А чого ж ми голосуємо все время і зараз прирівняли адміністративну юрисдикцію, я имею в виду процедурально, процеси, до цивільних? Хіба не було, що Венеціанська комісія сказала, вирішуйте все, реформуйте, але не чіпайте адміністративну юстицію? Хіба цього не було? Хіба не про це казав Букікію, пан Букікію? А ми зараз сидимо і кажемо, надо визнати, що ми, Комітет правової політики, по суті завалили систему судову. Ми тепер не Комітет правосуддя, Комітет правової політики і правосуддя, як був раніше, але ми займаємося, от судами займаємося, знаєте, те, що ми сьогодні обговорюємо, питання як доставити справи.

Та в нас питання як повинна працювати 55-а, що таке адміністративна юстиція, хто її поламав? В угоду одній особі якійсь чи як? І ми всі сиділи і в Верховній Раді, і на

комітеті, і в суспільстві, і бачили, що у нас гине адміністративна юстиція. Це єдина, яка дала право громадян на суд держави. Тепер вже громадяни повинні докази давати, бігати по адміністративним справам, а не органи влади. Вони вивернулись, положили на лопатки адміністративну юстицію. От і все. Оце я бачу проблему. Ви мене вибачте, колеги, може, десь трохи емоціонально.

ВЛАСЕНКО С.В. Не всі сиділи, Василь Іванович...

НІМЧЕНКО В.І. Я знаю це. Пане Сергію, я знаю.

ВЛАСЕНКО С.В. Просто ви коли кажете, всі сиділи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, колеги, у нас Сергій Олексійович виступає.

НІМЧЕНКО В.І. Я вибачаюсь. Я ще раз вибачаюсь, але я хотів би, щоб ми якось у цьому русі ми бачили основу, а не факультативи. Ми Комітет правової політики. Я про це завжди кажу, Комітет правової політики. Де наше, де наше, пане голово, де наше? А давайте ми в цьому напрямку, отут і розмовляти, що буде говорити голова судової адміністрації, сейчас він нам там розкаже логістику... Пускай скаже, що робити з тими людьми. Пам'ятаєте, як по суддям, комісія кваліфікаційна, по чотири годи пройшло, чотири годи сьогодні власник сказав, що суддя 19-го року у нас одна не працювала. А ми вирішуємо, за адміністративний проступок тепер його будуть наказувати. Чотири роки тому адмінпроступку. Всі ми люди, все буває, не там дорогу перейшов і все. Давайте, колеги, попрацюємо!

Все, я більше виступати не буду. Вибачаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.

Сергію Демченко, продовжуйте.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Колеги, ради правди, напевно, якщо всім почали пригадувати історію прийняття відповідного закону, напевно, ми маємо взяти дані із сайту Верховної Ради. Василю Івановичу, ви голосували за цей закон, і за основу, і в цілому. І 20 депутатів ОПЗЖ також голосували за.

НІМЧЕНКО В.І. Правильно.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так само, на жаль, і майже половина, 11 депутатів БЮТ також підтримали цей закон. Тому десь, напевно, сказав те, що сказав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. БЮТу немає, наскільки я пам'ятаю.

ВЛАСЕНКО С.В. Сто процентів. Це по-перше. А, по-друге, моє прізвище є персонально?

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, ні, я ж сказав, тільки майже половина...

ВЛАСЕНКО С.В. Хай кожен за своє голосування відповідає персонально.

ДЕМЧЕНКО С.О. Власенко, Демченко не голосували за цей закон. Я ж тільки... Я підтримую насамперед те, що сказано, але можна багато чого про це казати, і якщо ми візьмемо доповідь відповідну Європейської комісії щодо України, останню доповідь, то ми побачимо і про те, що вони вітають відповідний крок. Це було, напевно, насамперед лобіювання з їх боку цього питання. Але і вони вказують на недоліки з нашого боку, що ми не зробили будь-яких заходів задля того, щоб сьогоднішня проблема з справами, з кількістю справ, з їх не розглядом не відбулося. Це також ми маємо на це звернути увагу. І, можливо, цей законопроект, який ми зараз обговорюємо, один із варіантів, на мою думку не найкращий, як вирішити цю проблему.

ВЛАСЕНКО С.В. Сергію, вибач, вони вітають ліквідацію суду, а потім через два дні пишуть нам, що у нас непрацююча судова система. А потім французькі суди в своїм вироках по екстрадиції пишуть нам, що Україна не може забезпечити чесного справедливого розгляду справ, розумієш?

І давайте теж чесно скажемо, що не завжди тих, кого називають наші іноземні партнери, взагалі розуміють, що вони нам рекомендують. Бо по цьому законопроекті, ми ж всі пам'ятаємо, як бігали так звані активісти і розповідали нам казки, ми ж всі пам'ятаємо. І ми ж розуміємо, що дуже часто, на жаль, наші європейські партнери користуються тою інформацією, яку їм дають оті ж самі так звані активісти, які самі нічого не вміють робити, не знають, що це таке, розповідають всякі страшилки, а потім примушують і суспільство, і державні інституції прогинатися про це все лайно, яке вони

нам пропонують. Давайте ж чесно говорити. Що, ми не пам'ятаємо, який був тиск на Президента, по цьому законопроекту? Да пам'ятаєте всі. Ми що, не пам'ятаємо, скільки було криків і воплів, як клеймили позором тих, хто посмів сказати щось проти? А тепер через рік покажіть мені, де ці активісти, де відповідальність цих людей? Де, хто їх за вухо взяв, привів і носом пхнув у те, що вони примусили зробити і Верховної Раду, і Президента? Покажіть мені!

Давайте, от я ж, вибач, Серез, що я перебив тебе, вибачай, але, колеги, давайте припиняти прогинатися перед якимись абсолютно невиправданими ідіотськими забаганками якихось поодиноких людей, які, як говорив попередній Президент, якого я не дуже люблю, але він говорив: які навіть собачої будки не збудували. А ми їх всією державою, ми їх слухаємо, а вони нам розповідають, що робити. Самі ні за що не несуть відповідальності, із нас роблять ідіотів, як і з Верховної Ради. Так давайте якийсь хребет мати, давайте можливість їм сказати "ні"! Давайте приймати рішення, які ми можемо прогнозувати, а не так, що ми через рік сідаємо і думаємо, що нам робити. І Голова судової адміністрації справедливо каже: судді перевантажені, так це ж було очевидно, що судді будуть перевантажені, ну, це ж очевидно, це все було очевидно.

І так само, як каже Василь Іванович, не треба каструвати оцю адміністративну судову гілку влади. Ми ж це знову робимо і ми знову отримаємо проблеми, через пів року, через рік ми знову будемо сидіти і кожен буде говорити: ну, це менше зло, але давайте робити його. Так ми кожен раз кроками в сторону меншого зла приходимо до більшого зла, бо система так працювати не може, система повинна бути системою і в системі повинна бути система стримок і противаг, бо інакше це все не працює.

Просто я ж кажу ще раз, я сьогодні занадто емоційний, прошу колег мене вибачити, але це просто яскравий приклад, цей законопроект – це яскравий приклад, як не треба робити. І наше завдання взяти з цього уроки і далі більше так не робити, от і все. Вибач ще раз, Сергій.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую. Так, і для того, щоб поставити крапку в питанні позиції наших керуючих партнерів, то маємо звернути увагу все-таки, що кожне їх бачення того чи іншого процесу, воно не передбачає прямий механізм. Тобто вони готові на будь-який механізм, але з досягненням того результату, який вони пропонують. І в даному випадку ми можемо як приклад пригадати ліквідацію Вищої ради правосуддя, фактично ліквідацію. Мета ж була не в тому, щоб розпустити попередній склад Вищої ради правосуддя. Були питання до деяких членів Вищої ради правосуддя у наших керуючих партнерів. І замість того, щоб вирішити цю проблему в межах діючого законодавства і

державі показати, що вона реагує адекватно на ті чи інші виклики, пов'язані з цим питанням, наша країна, на жаль, в особі посадових осіб зайняла позицію нічого не робити. І це довело до того, що в кінці кінців змушена була просто розпуститися Вища рада правосуддя, так само ліквідувати ОАСК. Та сама причина насамперед. А чому мовчимо, ну, напевно, тому що більшість боїться за свої посади або за те, що не займе відповідну посаду, тому і прогинається з цього приводу. Все досить банально.

Але тут, не знаю, закликати ще раз, закличу. Колеги, маємо думати не про себе, не про свою кар'єру, не про ту посаду, яку ви займаєте, а про інтереси держави, про інтереси людей, про інтереси країни. Саме цим керуватися.

Що, на мою думку, керуючі партнери бажали, крім питання з особистостями, які були в складі відповідного суду? Вони бажали створення окремої адміністративної інстанції, яка буде займатися справами, пов'язаними з вищими органами чи з центральними органами влади в нашій країні. І саме неутворення чи невирішення цієї проблеми по сьогоднішній день, вони нам і закидають як проблему, яку ми не вирішимо. В них проблема існування чи неіснування КОАСу ніколи не було, і відповідно розподіл справ, які на сьогоднішній день ми з вами вирішуємо, це дійсно наслідок наших рішень, рішень не відповідаючих будь-чому, в тому числі і позиції керуючих партнерів. Я хотів задати ще декілька питань, пов'язаних із цим законопроектом. У відповідному законопроекті не усі справи будуть підлягати авторозподілу по всій країні, да, я так називаю, що це будемо бавитися із авторозподілом по країні.

Є виключення з цих справ, є окремі провадження, які не підпадають і будуть в будь-якому випадку розглядатися в Києві в КОАС. Я хотів дізнатися, чим саме керувалися, коли закладали в цей законопроект ці виключення? Чому не всі справи йдуть... там конкретні по статтях ... *(Не чути)* Якщо автори законопроекту, вони обговорювали це, будь ласка, поясніть свою логіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, тому що більша кількість справ стосується соціально значимих справ, саме їх першочергово потрібно розподілити і розглянути між судами.

ДЕМЧЕНКО С.О. А ті справи, які стосуються державних органів центральної влади, ми не маємо швидко розподіляти, вони не є такими пріоритетними по відношенню до цих справ. Правильно я зрозумів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Більшість справ саме стосується соціальних навантажень, так званих соціальних справ, саме тому їх і розподіляють.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я зрозумів. Але для мене це виглядає наступним чином, колеги, що ми просто беремо найменш захищених, а саме, громадян України, і все, що стосується їх питань, ми по всій країні будемо розподіляти – будь ласка, їздіть, задовольняйте свої потреби на правосуддя, де ви їх задовольните – нас не цікавить, нам головне – списати, щоб не висів цей вантаж, на жаль, формально підійти до цього питання.

А питання, ті, що стосуються центральних органів – ну, це зась, це, напевно, має бути, напевно, як мінімум, щоб було зручно центральним органам влади. Да, щоб це розглядалося тільки в Києві. А щонайменше, сподіваюся, що це все-таки не так, щоб це було контрольованим розглядом, а не по всій країні, що, ну, важче проконтролювати, скажімо так, відповідний розгляд в судах цих справ, цієї категорії справ.

Я не вважаю, що це є справедливим, це знову ж таки ставить в нерівні становища чомусь центральні органи державної влади в порівнянні з нашими громадянами, які, до речі, відповідно до норм КОАС і взагалі філософії адмінюрисдикції вони мають бути захищеними, більш захищеними в цьому процесі. Вони мають право вибору, де справа розглядається відповідно до діючих норм, немає превентивної норми відповідної, тобто пріоритетність саме, їм зручність задля них в цих питаннях. На мою думку, цю норму ми, цей принцип КОАС ми порушуємо відповідним законопроектом.

Я хотів ще запитати, я сподіваюся, що ВРП пізніше скаже щодо висновку, якого ми поки що не маємо на цей законопроект, і хотілося б почути все-таки, що прийняли і яке рішення у висновку щодо цього законопроекту. А ще в мене є питання. Яка кількість суддів, на яку кількість суддів і працівників була збільшена штатна чисельність КОАС з моменту прийняття рішення про ліквідацію ОАСК? І хтось мені цю інформацію, працівників і суддів, на яку кількість було збільшено?

ГОЛОВУЮЧИЙ. ДСА, якщо ви маєте цю інформацію.

ПАМПУРА М.В. Я маю цю інформацію. Значить, штатна чисельність визначена відповідним рішенням Вищої ради правосуддя, 25 штатних одиниць в Київському окружному адмінсуді, зараз працює 31, тобто 6 суддів у відрядженні.

Що стосується апарату, я вже говорив про це, 119 працівників – штатна чисельність, заповнено 87 посад, 32 вакансії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ДЕМЧЕНКО С.О. Наступне питання з того ж приводу. Що заважало збільшити на більшу кількість суддів, відрядити більшу кількість суддів, щоб задовольнити потреби в розгляді відповідних справ, в тому числі з числа суддів, які є суддями КОАС на сьогоднішній день, який ще не ліквідований, він в процесі ліквідації, наскільки я розумію.

Те саме питання по працівникам цього суду, що заважало їх перевести до КОАС навіть тимчасово для того, щоб вони відповідну кількість справ змогли за рік зменшити, які не розглянуті на сьогоднішній день і є спадщиною від ОАСК.

ПАМПУРА М.В. Стосовно працівників апарату нічого не заважає абсолютно. Працівники ОАСК мають можливість і право перейти на роботу або заново бути прийнятими на роботу в Київський окружний адмін, або звільнитися і шукати якесь інше місце роботи. Підкреслюю, 32 посади зараз є вакантними, тобто їх можна заповнювати, у тому числі за рахунок працівників ОАСК. Що стосується кількості суддів, то рішення... Це трошки не ДСА все ж таки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це не до вас. Є Вища рада правосуддя, є ВККС для цього. Нагадаю, що були повноваження у Вищої ради правосуддя переводити без рекомендацій Вищої кваліфікаційної комісії суддів до моменту створення Вищої кваліфікаційної комісії суддів за той час, якщо я правильно пам'ятаю, а я не помиляюся, жодного суддю не було відряджено Вищою радою правосуддя до цього суду. Після створення вже ВККС знову, наскільки я пам'ятаю, в серпні було прийнято рішення про відрядження шістьох з восьми, здається, запропонованих суддів, про відрядження шістьох суддів. І Київський окружних адміністративний суд отримав ще приміщення, здається, в 500 квадратів і оперативно зміг забезпечити їх розміщення, наскільки я пам'ятаю. Тобто питання було, можливо, до Вищої ради правосуддя. Правильно, Сергій Олексійович?

ДЕМЧЕНКО С.О. Будь ласка, якщо вони відповідь нададуть, то було б непогано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Вища рада правосуддя.

Вища кваліфікаційна комісія суддів у нас є? Теж питання аналогічне.

_____. Добрий день, шановний пане голову, добрий день, шановні народні депутати! Зранку Вища рада правосуддя затвердила консультативний висновок щодо законопроекту 10244. І, забігаючи наперед, Вища рада правосуддя підтримує законопроект 10244 за умови врахування застережень і пропозицій, про які я доповім.

Щодо заповнення, правильно повідомив Максим Валерійович, але він є поки що заступником Голови Державної судової адміністрації, про те, що Вища рада правосуддя відрядила поза штат, не відрядила одного суддю, і це було зроблено на підставі подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Якихось нових подань щодо відрядження суддів ОАСКу до КОАСу від Вищої кваліфікаційної комісії суддів до Вищої Ради правосуддя не надходило. Організаційне питання із забезпечення будівлею і таке інше, апаратом, це питання, яке може вирішуватись відповідно до кількості переведених суддів. Тоді я...

ДЕМЧЕНКО С.О.. Відповідь зрозуміли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, у нас спочатку народний депутат закінчить...

_____. Добре, добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, як я сказав, аотім у нас ще Максим Євгенович Дирдін має виступити, Василь Іванович Німченко виступить, потім вже Вища рада правосуддя і потім вже представник чи там з Секретаріату Уповноваженого з прав людини.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене ще два коротких питання.

Перше. Я хотів би почути від когось, який рівень завантаження адміністративних окружних судів по Україні і хтось може надати цю інформацію. Оскільки на них планується саме перерозподіл зараз відповідної кількості справ, яка накопичилася після ліквідації, після прийняття рішення про ліквідацію ОАСК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ДСА, якщо маєте.

ПАМПУРА М.В. Є, звичайно, статистика і за 2022 рік, є статистика за 9 місяців 2023 року. Готові надати. Це буде враховано в цьому порядку, це враховано і в самому законі, перш за все, з урахуванням рівня навантаженості, розподіл справ, мається на увазі. Готові надати в робочому порядку і одну, і іншу статистичні дані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Максиме, або... Може, у нас представник Ради суддів є на засіданні комітету. Я знаю, що Рада суддів веде мапу судів там з навантаженням. Можливо, на мапі судів є актуальні дані. Є представник Ради суддів? Немає?

Ну, можливо, в нас ще Сергій Олексійович. На мапі суддів, я знаю, що Рада суддів веде відповідну онлайн-карту з навантаженням і так далі за даними звітів.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді в мене останнє питання. Відповідь скажіть, будь ласка. Коли у нас буде очікуваний результат реалізації цього законопроекту, якщо він буде законом, дата? Коли у нас справи, які зависли (в лапках) після рішення про ліквідацію ОАСК зникнуть внаслідок їх розгляду? Коли буде очікування у нас по датах коефіцієнту корисної дії від відповідного законопроекту?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це до кого питання, Сергій Олексійович?

ДЕМЧЕНКО С.О. Або до авторів, або до тих, хто пропрацював необхідність цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо до авторів, то я, мабуть, скажу. Ну, ви чули, виконуючий обов'язки Голови ДСА сказав, скільки часу необхідно їм на розподіл таких справ. Якщо я не помиляюсь, там було сказано – 20 з чимось...

ВЛАСЕНКО С.В. 30 робочих днів, до 30-и було сказано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До 30-и робочих днів. Да, звичайно, що дату прийняття ніхто на сьогоднішній день не може сказати, а дата розгляду залежить від розгляду справ в судах. Я думаю, дату тут сказати, ну, точно буде неможливо, про якісь конкретні дати, я думаю, ви і самі це чудово розумієте.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, я просто будь-який процес вважаю, що має бути прорахований і в якості, і в результаті. Якщо він прорахований, то ми отримаємо ту саму історію при прийнятті рішення про ліквідацію ОАСК. Ще на рік просто відкладеться це питання, воно зависне в інших судах. Дякую. У мене питань більше немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, долучай тесь до прорахування дат як ви хочете, до прорахування процесу, будь ласка.

Так, Вища рада правосуддя. А, ні...

ДЕМЧЕНКО С.О. Долучайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж член комітету.

Максим Євгенович Дирдін. Вас окремо долучати непотрібно, ви член комітету, маєте можливість як народний депутат працювати і опрацьовувати будь-які...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, просто відповідні зустрічі те, що ви казали і не було повідомлень в комітеті, що якісь є пропозиції. Я, наприклад, от запрошую до університету Шевченка буде захід відповідний. Колеги, я думаю, що всім повідомлено про цей захід, в честь дня суддів, всі колеги, запрошую вас, давайте прийемо участь в цьому заході.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович Дирдін, вам слово.

ДИРДІН М.Є. Доброго дня всім. Я хотів би все-таки, щоб теж почути по одному питанню позицію Вищої ради правосуддя. І тут, я бачу, в нас є представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. Щодо одного моменту в цьому законопроекті. Я це питання піднімав ще на робочій зустрічі з цього законопроекту, це питання повернення справ після розгляду їх в першій інстанції, може після апеляції, до суду, який буде створений замість київського суду. Тобто, що з цими справами? Ми тоді на робочій групі, ну, не була підтримка в цьому питанні, що я так зрозумів, логіка в тому, щоб залишити в тій інстанції куди справа піде після розподілу. Тобто з Києва можна поїхати: Львівська область, Закарпатська, Миколаївська і так далі. От питання стосується, щоб... я вважаю, що ці справи після розгляду їх, після першої інстанції, другої інстанції вони все-таки повернулися до архіву, коли буде створений уже новий суд по адмінустрою міста Києва.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максим Євгенович.

Да, дійсно, це питання ми обговорювали під час опрацювання в цьому законопроекті, із вами в тому числі, я думаю, що, можливо, ВРП з цього приводу, звичайно, що зазначить чи ДСА. Я пам'ятаю, що коли обговорювали це питання, говорили і представники, якщо я не помиляюся, і по КОАС, і, здається, Верховного Суду, які

приймали участь в опрацюванні. Це точно не концептуальна річ, як обговорюється на перше читання і може бути якраз доопрацьовано до другого читання. Але в чому були мотиви, в тому, що чому залишаються в архівах тих судів, які розглядають справи, тому що, наприклад, питання встановлення контролю за виконанням рішення чи питання, яке розглядається в порядку контролю за виконанням судових рішень...

ВЛАСЕНКО С.В. Нововиявлені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, і нововиявлені, має розглядати той самий суд, який розглянув справу. А якщо вони будуть назад передані до архіву суду в Київ, то при виникненні цих питань чи необхідності, наприклад, встановлення контролю, то ці справи знову доведеться повертати до того суду, який розглядався, і тоді просто... Я пам'ятаю позицію, що більшість була за те, щоб все ж таки воно залишалось в архіві того суду, який розглянув ці справи.

Тим більше ми говорили про те, що, можливо, це ті справи стануть тими, які можна буде оцифрувати, архіви по цих справах, і тоді питання, де безпосередньо зберігається сама справа, буде, скажімо так, менш актуальна, тому що вони будуть в цифровому середовищі. Я знаю, що Державна судова адміністрація на сьогоднішній день якраз займається питанням придбання додаткового обладнання, в тому числі і сканери, Verify для сканування і зберігання таких матеріалів.

ДИРДІН М.Є. Питання в іншому, стосовно зручності для учасників процесу, це саме для громадян України, щоб вони мали змогу отримати доступ до матеріалів справи, якщо у них виникає ця потреба, а не звертатися і не їхати в іншу область України щодо, наприклад, ознайомлення з матеріалами справи, якщо вони не будуть оцифровані. І ця категорія справ, ну, невелика буде кількість таких моментів, якщо будуть виникати питання щодо за новими обставинами чи там... виключними обставинами, у випадку. Просто мені було цікаво почути позицію і Вищої ради правосуддя, і Уповноваженого з прав людини в цьому контексті, саме в контексті інтересів громадян України. Не в інтересах державних органів, а в інтересах громадян України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми зараз запитаємо, я скажу. Я пам'ятаю, коли ми обговорювали питання, наприклад, звернення в процесі виконання, то, здається, тут наводили статистику, що більше 10 відсотків, чи в районі 10 відсотків від загальної

кількості справ є питання і звертаються до суду, коли в порядку виконання судових рішень. Тобто якщо мова йде про там десятки тисяч справ, то це 10 відсотків – це близько там тисячі справ.

Вища рада правосуддя, ви чули питання. Якщо є у вас позиція по цьому питанню, то прошу висловитись.

_____. Денисе Вячеславовичу, по всьому законопроекту либо в частині питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В частині питання поки що, якщо можливо.

_____. В частині питання, безумовно, підтримуємо ваші позиції, які ви висловили. Вища рада правосуддя відстоює ту позицію, що якщо за територією справи розподілились, то вони мають підійматися до апеляційних судів тієї території, які її обслуговують, а потім в порядку касаційного вже до Касаційного адміністративного суду. І саме це пов'язано з тим, що справи, які розглядаються за розподіленою територією, воно зберігається в тому суді, як це було, який розглянув справу. Це буде відповідати і засадам... окремому розділу судовий контроль щодо виконання таких рішень. Безумовно, тут необхідно думати... А, і повністю підтримуємо щодо, наприклад, архівування. Оскільки останні зміни до електронного суду, якщо справа електронна, паперова або паперова, за клопотанням особи саме суд має цифрувати і надати їй для ознайомлення. Це щодо подолання дистанції між, наприклад, позивачем фізичною особою і справа коли територіальна. Більш того, не потрібно нічого вигадувати, у Державної архівної служби України розроблений вже порядок і електронний, і верифікація електронна документів, програми щодо зберігання і автентичності електронної копії документів, зокрема, що передаються, наприклад, з Верховної Ради України до Центрального державного архіву, тобто механізми і правові, і технічні, вони є, просто Державній судовій адміністрації треба перейняти цей досвід.

І по-третє, дійсно, якщо ми будемо перевозити справи, це будуть значні витрати і будуть незручності, а справа буде зберігатися там, де вона зберігається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за відповідь.

Максим Євгенович, ви ще маєте питання чи бажаєте висловитися, чи ви закінчили?

ДИРДІН М.Є. Я почув позицію Вищої ради правосуддя. Але я, тут було тільки сказано, що стосується в інтересах держави, а що стосується в інтересах громадян, я тут нічого не почув. Питання було саме в контексті інтересів громадян. Можливо, нам дасть відповідь представник Уповноваженого з прав людини.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____. Я надам відповідь. Надам відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Євгенович і шановні колеги, нагадаю, ми обговорюємо законопроект до першого читання. Звичайно, за Регламентом це більше мова йде про концептуальні засади. Питання збереження, питання апеляційного суду, воно також може бути вирішено при опрацюванні законопроекту до другого читання з урахуванням позиції всіх, і членів комітету в тому числі.

Так, Вища рада правосуддя, тоді вам слово, говорив наступне.

_____. Шановний пане голову, як я вже зазначив, ми прийняли консультативний висновок щодо даного законопроекту, і він буде направлений до Верховної Ради вже сьогодні. Безумовно, ми підтримуємо законодавчі ініціативи щодо виконання пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав і основоположних інтересів, оскільки право доступу громадян і право на розгляд справ в розумний термін має бути забезпечена. І саме цей законопроект, такі законодавчі ініціативи дозволяють виконати наші міжнародні публічні зобов'язання щодо дотримання прав людини. Більш детально це викладено в консультативному висновку. Є певні, це не критика, це певні пропозиції для роздумів і для обговорення, я дуже радий, що відбувається така дискусія.

У своєму висновку Вища рада правосуддя робить висновок, що більш доцільно це буде відповідати і меті адміністративного судочинства, і буде відповідати Кодексу про адмінсудочинство, про те, що справи, які територіально будуть розподілені між відповідними окружними адміністративними судами, вони мають апеляційно оскаржуватись до Вищого апеляційного суду, якому підпорядковується той самий регіон, а не зводити знову до 6 апеляційного адміністративного суду. Оскільки вже ми вирішимо проблему на стадії суду першої інстанції, але строки нас догонять вже на стадії апеляційному, а відповідно до Конституції, в тому числі права на апеляційне оскарження, є гарантована Конституцією і ми маємо забезпечити розумні строки в тому числі на

апеляційне оскарження. Тому Вища рада правосуддя відстоює ту позицію, що необхідно не 6 апеляційний адміністративний суд, а за відповідною територіальною підсудністю.

Також ми підтримуємо закладений механізм автоматичного розподілу справ між судами з врахуванням навантаження. Але тут є декілька ремарок щодо роздумів, а, можливо, для вдосконалення законопроекту.

Ми хочемо зауважити, що у нас є території окружні адміністративні суди, які здійснюють своє судочинство на території, яка вздовж лінії, де відбуваються бойові дії. Тому при авторозподілі справ між тими судами, також необхідно враховувати і можливість здійснення даними судами судочинства, забезпечення безпеки громадян, забезпечення збереження справ, тому що дана територія знаходиться в межах ризику, територія.

Крім того, хотіли б звернути на частину першу пункт 14 статті 92 Конституції, яка вказує, що виключно законами встановлюються судоустрій, судочинство і так далі. Тому в нас є пересторога, що вводиться в законодавство новий інститут: не авторозподіл справ у суді, а авторозподіл справ між судами. Такого поняття в законодавстві немає, тому воно потребує синхронізації з частиною четвертою статті 15 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", а також статті 15 зі значком 1 зазначеного закону, оскільки всі чинні положення закону визначаються, авторозподіл справ між судами, але це не може визначатися на рівні підзаконного нормативно-правового акта з урахуванням зазначених положень Конституції України.

Це питання пов'язано з рішенням Європейського суду з прав людини, оскільки потенційно може виникнути питання щодо суду, визначеного законом. Якщо суд буде визначатися не на рівні закону, а на рівні підзаконного нормативно-правового акта, і це пряма вимога Конституції, може потенційно виникнути ризик, що рішення будуть оскаржені лише з підстав, що це суд, не визначений законом, оскільки Кодекс адміністративного судочинства визначає, яким чином визначається, і Закон про судоустрій, зокрема стаття 15 визначає, яким чином це має відбуватися.

Також ми підтримуємо, тобто ми відстоюємо ту позицію, що якщо справи вже будуть розподілені за територіями, вони мають там зберігатися, про що я розповів. Дійсно, можуть надаватися електронні копії документів. Але, зокрема, з урахуванням територіальної розбіжності між Києвом і іншими регіонами треба врахувати, дійсно, рівність доступу і можливість громадян доступу до правосуддя в деяких аспектах. Це не особливо стосується прав письмового провадження, разом з тим це пов'язано з правом, наприклад, реалізацію права на ознайомлення з матеріалами справи. І територіальна розбіжність може впливати на доступ громадян до правосуддя. Безумовно, це і частково

може вирішуватись існуючим законодавством, що особа може, якщо в неї є технічна можливість, ознайомитись в електронному вигляді, але, на жаль, не всі громадяни України забезпечені засобами доступу до інтернету і комп'ютерною технікою. І, дійсно, ми маємо якимось чином забезпечити не доступ, не так доступ професійних учасників, а саме тих громадян, які, наприклад, в письмовому вигляді, рукописно, звертаються до суду і не забезпечені комп'ютерною технікою. Це також пов'язана справа на апеляційне оскарження, необхідність ознайомлення з матеріалами справи для підготовки апеляційної, наприклад, скарги і в тому числі пов'язано з доступом громадян для судового контролю, оскільки більшість рішень Європейського суду з прав людини відносно України в соціальній сфері, вони саме пов'язані з невиконанням рішень судів в соціальній сфері, виплати або перерахунки соціальних виплат і виплат, які гарантують належний і рівний доступ до належного утримання.

Ми також вітаємо принцип, який закладений, що принцип випадковості, хронологічного надходження, але з урахуванням необхідності зміни до Закону про судоустрій, оскільки такого інституту автоматичний розподіл між судами непередбачений чинним законом. Більш того, той приклад, коли визначався розгляд касаційних скарг від Верховного Суду України на перехресний розподіл судів апеляційної інстанції. Треба підняти той досвід і використовувати... Використати його, я не можу сказати, що є позитивне... Але таки я погоджуюсь з вами, така спроба була, така історія була, і треба досвід використовувати.

Безумовно, потребує синхронізації цього закону з Кодексом про адміністративне судочинство. Тобто подивитись, щоб цей законопроект він був... реально співпрацював з чинною редакцією Кодексу про адмінсудочинство. І дійсно необхідно передбачити... Цей закон передбачає наявність витрат, оскільки необхідно розробити модуль окремий автоматизованого розподілу вже не в суді, а між судами України, який буде враховувати динамічну статистичну інформацію по надходженню справ в тих чи інших судах і, дійсно, логістика даних справ. Тому впровадження даного законопроекту безпосередньо буде впливати, а обмеження використання на транспортування, воно зараз бюджетним законодавством трохи обмежено, тому пропонуємо також врахувати це.

Більш детально викладено в посиланні на норми викладено в консультативному висновку. Якщо є запитання, з задоволенням відповім і мої колеги.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вища рада правосуддя.

Сергій Демченко, ви руку підняли. Ви зараз хочете чи після уповноваженого, секретаріату Уповноваженого з прав людини.

ДЕМЧЕНКО С.О. Якщо дозволите, то зараз, тим паче, що питання до ВРП, до інших, можливо, учасників сьогоднішнього нашого засідання, колеги. Я подивився на карту навантаження по адмінсудам. Пан Расім, дякую за посилання те, що ви скинули. Подивився і побачив наступну картину. Значить, у нас навантаження по Київському окружному адміністративному суду, який ми намагаємося розвантажити, на сьогоднішній день випадає 1 тисяча 957 справ на одного суддю. Навантаження Волинського адміністративного суду, наприклад, 2 тисячі 375 справ на одного суддю. Навантаження Рівненського окружного адміністративного суду – 4 тисячі 400 справ на одного суддю. Це більше ніж у 2 рази більше ніж в КОАСу на сьогоднішній день. Є ще інші суди, також 3 тисячі 624 справи на одного суддю.

Норма, яка пропонується авторами законопроекту, передбачає виключно розподіл оцієї кількості справ, яка зависла, між усіма судами, крім КОАСу. Ну, дивіться, якщо логіка є така, щоб в прискореному режимі розглянути всі ці справи, то чому ми виключаємо КОАС з цього переліку? То має розподілитися, напевно, між усіма судами, включаючи КОАС.

І друге питання. Чому ми вважаємо, що розподіл цих справ на суди, які є більш завантажені ніж КОАС, прискорить їх розгляд?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є хто хоче відповісти? Немає.

Єдине, що можу сказати, що статистика не враховує ті десятки тисяч справ явно КОАСу, які ще не розподілив, власне, сам КОАС, які ж, ми про це говорили спочатку, якщо ви пам'ятаєте, якщо б всі ці 50 з чимось тисяч справ були розподілені між 25 суддями КОАСу, то показник був би зовсім інший, я думаю.

Вища рада правосуддя, ви з цього приводу?

_____. Так, Денисе Вячеславовичу, з цього приводу.

Насправді тут справа в алгоритмі, можна застосувати існуючий алгоритм, але з законодавчим закріпленням, оскільки один суд – це фактично один суддя, як за аналогом. Воно буде, дійсно, розподіляти і необхідно розподіляти з урахуванням наявного навантаження, тому за логікою, яка закладена, нібито закладена в законопроект, там, де

менше навантаження, більше справ буде розподілятися саме на цей суд і це забезпечить рівномірність. А там вже буде залежати від адміністрації, яким чином вони організують роботу на місцях щодо ефективного розгляду даних справ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Расіме, ви з цього питання руку підняли?

БАБАНЛИ Р.Ш. Так. В мене коротке уточнення. Наскільки я зрозумів концепцію законопроекту, то ці справи в тому числі підуть і на КОАС, тобто він також буде в межах тих, які будуть розподілятися.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ні, в законопроекті на інші суди розподіляється, крім КОАС.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, колеги, колеги, це, дивіться, питання розподілу на КОАС, чи розподіляти на той же самий КОАС, ми спокійно можемо вирішувати в межах опрацювання цього законопроекту, це точно не є концептуальним питанням, як вимагає Регламент, розгляду законопроекту, саме концептуальні основи законопроекту до першого читання. Ми починаємо обговорення таке, яке зазвичай відбувається там точно між першим і другим читанням. Чи розподіляти на КОАС, чи не розподіляти – це спокійно в межах опрацювання даного законопроекту може бути вирішено.

Крім того, там маю нагадати, що КОАС на сьогоднішній день отримує величезну кількість справ, виходячи з їх тимчасової, скажімо так, юрисдикції, тому це теж потрібно буде враховувати при опрацюванні законопроекту. Ви навели приклад там двох судів, але я так розумію, що це суди, які... там є певна специфіка у цих адміністративних судів, які ви навели, це справи, пов'язані з виплатами, з доплатами чи перерахунком пенсії осіб, які проживають в Чорнобильській зоні. Ми всі чудово знаємо цю категорію справ і понаднормове навантаження, навіть це було предметом розгляду в нас на комітеті.

ДЕМЧЕНКО С.О. А волинський суд – це також Чорнобильська зона?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинь так само, наскільки я пам'ятаю, так само розглядає такі справи, да.

ДЕМЧЕНКО С.О. Вони також Чорнобильська...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Житомир і Волинь. Да, Сергій Олексійович, саме так. Тоді слово Кононенку Денису – Секретаріат Уповноваженого з прав людини.

КОНОНЕНКО Д.О. Дякую, пане голово.

В контексті питання Максима Євгеновича відразу зазначу, що, на жаль, я не можу зараз озвучити позицію Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, так як це питання особисто з ним не проговорювалось. Можу озвучити свою особисту позицію, що дійсно в контексті...

НІМЧЕНКО В.І. Нічого незрозуміло, що він говорить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, якщо можна, трошки якимось ближче до мікрофону, будь ласка. У вас звук поганий. Якщо можна, якимось ближче до мікрофону.

КОНОНЕНКО Д.О. В контексті відповіді на питання Максима Євгеновича, на жаль, позицію Уповноваженого Верховної Ради з прав людини...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді якщо не можете, озвучуйте те, що можете.

КОНОНЕНКО Д.О. Тому відповідно щодо позиції по законопроекті, то Уповноваженим дійсно підтримується прийняття даного законопроекту, і неодноразово зверталась увага на необхідність врегулювання даного питання і писались в тому числі листи і на Кабмін, і ДСА щодо організаційно-технічного забезпечення КОАС.

Якщо брати статистику по зверненням громадян України в контексті доступу до правосуддя, то найбільша категорія якраз щодо передачі справ з ОАСКу до КОАСу і затягування з передачею відповідних справ. І по факту відбувалась передача в ручному режимі і реагування Уповноваженого в межах конкретного звернення громадян.

Тому Уповноважений в тому числі дякує розробникам законопроекту і комітету і повністю підтримую прийняття законопроекту з відповідними технічними зауваженнями, які були висловлені в позиції ...*(Не чути)*

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую.

Тоді, колеги, якщо ми закінчили обговорення, є пропозиція перейти до голосування за запропонований проект рішення комітету.

Отже, переходимо до голосування.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Божик!

Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко. Власенко!

Це хто? Добре.

Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко. Демченко!

Дирдін. Дирдін Максим Євгенович. Зависла, я бачу, картинка. Може, спробуйте перепідключитись.

Калаур.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане голово, Власенко – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко – утримався. Дякую.

Калаур.

Князевич.

Макаров.

Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Німченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василь Іванович.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш – за. Дякую.

Пузанов.

Соболев.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров Олег Анатолійович, ваша позиція по проекту рішення комітету.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс!

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, ще раз питаю тих, хто не відповів.

Божик.

Демченко.

Дирдін Максим Євгенович. Я так розумію, перепідключається.

Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Пузанов.

Соболев.

Не перепідключився Дирдін Максим Євгенович, бо зависла в нього картинка?

Отже, рахуємо.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді 11 членів комітету – за, 3 – утримались, проти – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Колеги і всім, хто приймав участь так само по цьому питанню, якщо є необхідність відключитись, ті, хто приймали участь по цьому питанню, то дякую за те, що приймали участь, висловлювали свою позицію.

Переходимо до наступного питання нашого порядку денного, як ми з вами вирішили, це питання створення відповідної робочої групи. Слово має Микола Олексійович Стефанчук.

Микола Олексійович, будь ласка.

СТЕФАНЧУК М.О. Доброго дня, шановні колеги, в нас є необхідність провести реформу юридичної освіти, тому що вона є частиною загальної реформи системи правосуддя і загальної правової реформи.

8 листопада 2023 року Європейська комісія опублікувала свою доповідь про прогрес, досягнутий Україною. І в ключових висновках в контексті судової реформи зазначила, що для забезпечення стійкості зусиль щодо зміцнення верховенства права Україні треба продовжити реформу юридичної освіти. І такий документ містить низку конкретних рекомендацій стосовно юридичної освіти. Насамперед це розмежування юридичної освіти і підготовки кадрів для правоохоронних органів, що стосується вищих навчальних закладів відомчих, це посилення стандарту прийому і ліцензування для

юридичних навчальних закладів, це питання розподілу державного замовлення, модернізація навчальних програм з акцентом на право ЄС, міжнародні обміни, її практичну підготовку, впровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту і боротьба з корупцією і плагіатом.

Враховуючи те, що в нас вже досить довго стоїть питання реформування юридичної освіти, ми на таких громадсько-волонтерських засадах займались, дуже багато стейкхолдерів, в тому числі Юлія Миколаївна Гришина, вона зібрала групу зацікавлених осіб. Це були представники і з міністерства, і з закладів вищої освіти, і з міжнародних організацій. Але станом на сьогодні не було жодного рішення, прийнятого в стінах Верховної Ради, про створення конкретної робочої групи.

Тому є пропозиція на базі нашого комітету створити робочу групу з питань реформування освіти і визначити, що до цієї робочої групи будуть входити народні депутати України, представники Офісу Президента, представники судових органів, центральних органів виконавчої влади, Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, органів прокуратури, Національної асоціації адвокатів України, Національної академії правових наук, закладів вищої освіти і міжнародних організацій.

Ми намагалися залучити до цієї робочої групи максимальну кількість стейкхолдерів, які можуть дати найбільш фахові і найбільш професійні консультації для створення нового ефективного правового регулювання в цій сфері. Якщо якісь будуть питання, по мірі можливості буду на них відповідати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Олексійович.

Перед тим, як питання, колеги, це не... ми розуміємо, що після створення в разі прийняття рішення будуть надходити пропозиції про включення інших, можливо, осіб до складу цієї робочої групи. Тому, як ви знаєте, по робочим групам є початковий перелік, але потім ... *(Не чути)*

СТЕФАНЧУК М.О. Я би пропонував поправку, яка може ефективно справитись з цим завданням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Зрозуміло.

Сергій Демченко, потім Сергій Власенко.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене два моменти, на які я хотів звернути увагу, щоб комітет мене почув.

Колеги, посилання на висновок ЄС щодо України, він є доречним, але неповним. Я би сказав так, що відповідно до висновку, якщо його цитувати, то ЄС констатував, на жаль, існування корупції та плагіату в юридичній освіті в підготовці фахівців в сфері юстиції та правоохоронних органів. У зв'язку з цим я би все-таки, виходячи з того, що я спілкувався з нашими міжнародними партнерами в тому числі з цього приводу, є розуміння, що як мінімум керівництва цим напрямком, не мають бути, приймати участь люди, які дочетні до дій чи якимось чином до освіти. Це перший момент. Це щодо осіб, які мають керувати відповідним процесом. Вони можуть входити до робочої групи, але питання керівництва, оскільки, ще раз кажу, є встановлені факти, які визначили наші керуючі міжнародні партнери. Це перший момент, на який я би звернув увагу.

І другий момент, на який би я звернув увагу. Правильно сказав пан Микола, що дійсно мова йде в тому числі щодо розподілу сфер юстиції правоохоронних органів у питанні юридичної освіти. Внаслідок цього я як мінімум пропонував би все-таки співголовою додати осіб з правоохоронного комітету і їх залучити, оскільки це питання вони підіймали вже не раз. Я би пропонував пана Бакумова, наприклад, або іншу особу, ми можемо запитати правоохоронний комітет. Але цю опцію їм надати ми, на мою думку, повинні, оскільки цю проблему ця робоча група також буде пропонувати варіант вирішення.

Тому в мене такі дві пропозиції, звернути на першу пропозицію, на другу увагу. Надати правоохоронному комітету можливість на співголову, а щодо осіб, які будуть керувати цим процесом, самим визначитися в цих питаннях. Я не знаю, я не можу нікого звинувачувати, це неправильно, але є позиція наших керуючих міжнародних партнерів, не раз з цього питання обговорювалося і ставилося саме в цьому розрізі.

Дякую.

СТЕФАНЧУК М.О. У мене зразу відповідь на це питання. Так, цікавий підхід: давайте не будемо ставити співголовою доктора наук Стефанчука, давайте поставимо доктора наук Бакумова, да от. Це класно, здорово.

Другий момент по питанню по плагіату, можу вам надати довідочку по своїй дисертації: у мене плагіату немає.

По третьому питанню, якщо ми говоримо про реформування юридичної освіти, то це не реформування освіти правоохоронної діяльності, це питання саме юридичної освіти. Тому, на мою думку, все-таки в робочій групі має бути голова, співголова з правового

комітету і з Комітету освіти, тим паче, що Юлія Миколаївна, вона якраз очолює підкомітет з питань вищої освіти. Тому думаю, що от якраз ці люди, вони можуть ефективно вправитись із цим процесом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте так, у нас нічого не забороняє завжди вносити зміни в склад робочої групи, ми так робимо постійно. Тому станом на сьогоднішній день стоїть питання утворення в комітеті робочої групи. Чому Юлія Миколаївна Гришина як співголова? Було їй відповідно бажання, ми всі знаємо, що вона займалася питаннями змін реформування юридичної освіти в досить певний проміжок часу в комітеті, у відповідному комітеті. У нас колеги неодноразово ставили питання у нас на комітеті, що однією з важливих частин змін у системі правосуддя є саме питання змін у системі юридичної освіти. Тому цілком логічно видається утворення робочої групи на базі нашого комітету. А далі, хто співголови, хто туди входить і так далі, комітет вирішує в процесі діяльності цієї робочої групи. Є на сьогоднішній день запропонований перелік, всі мають можливість визначитися.

Сергій Володимирович Власенко, прошу вам слово.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане голову.

Чесно кажучи, мені абсолютно байдуже заключення Європейської Комісії, при всій повазі до Європейської Комісії. Послухайте, ну, вони точно не розуміють, що відбувається в нашій юридичній освіті. Вони точно не розуміють глибинних процесів, які там відбуваються. Вони не розуміють системи конфліктів, яка існує в системі юридичної освіти. Вони так думають, що вони розуміють, бо якісь там хлопці їм наспівали.

Я задам зараз декілька риторичних питань, які не потребують відповіді, але я прошу кожного над цими питаннями подумати.

Скажіть, будь ласка, питання перше риторичне: колеги, ви готові проти власних вишів виступати? Ви готові говорити, що виш, який вас випустив, який вам дав можливість стати там юристами, кандидатами, докторами наук, що він не має достатнього рівня для того, щоб вважатися вишем, який готує юристів? Ще раз підкреслюю, питання риторичне, воно не потребує відповіді. Я прошу просто кожного над цим подумати.

Питання друге. Ви готові виступати проти тих колег, які разом з вами вчилися, які разом з вами отримували ті наукові ступені, які у вас є? Ви готові до цього? Ви готові до глибокого конфлікту між цивільною наукою і поліцейською наукою?

Якщо це знов робоча група для того, щоб створити профанацію того, що ми тут щось реформуємо, то це все нікому непотрібно. У 18-му або в 17-му, якщо не помиляюсь,

році Міністерство освіти і науки провело дуже непогане дослідження юридичної науки на той момент. Я був присутній на презентації результатів досліджень і можу сказати, що мене вразили дві цифри.

Перше. На той момент близько 300 вишів, 300 (триста) вишів готували юристів, і щорічно випускалося 14 тисяч юристів. І потім у цих всіх юристів абсолютно однакові дипломи, і вони всі становилися суддями, прокурорами, слідчими, поліцейськими, детективами НАБУ. І звідси в нас з'являється повідомлення про підозру в невідомий час в невідомому місці з невідомою кількістю осіб, але з умислом зробили той і той, і той.

Тому я ще раз кажу, колеги, якщо ми готові це робити, це складна робота, треба готуватися до серйозних ударів. Бо, повірте, інтереси, які стоять за цим питанням, включаючи фінансові, дуже і дуже, дуже, дуже серйозні. Помножте, візьміть, якщо з 14 тисяч дві третини людей – це платна форма навчання, помножте це на річну суму, яка платиться за навчання, і ви приблизно зрозумієте ринок лише тих, хто навчається, я не кажу про іспити, про кандидатські дисертації, про докторські дисертації і так далі, і тому подібне. Мені байдуже, який доктор наук чи не доктор наук очолить цю історію, мені важливо, щоб ми отримали наприкінці результат.

І я ще раз кажу, якщо ви готові приймати рішення проти своїх, бо прийдеться приймати таке рішення, бо без цих рішень нічого не буде. І я ще раз кажу, мені байдуже, що написала Європейська комісія, яка в цьому нічого не розуміє і нічого не тямить. Ми це повинні зробити для власної держави і, вибачте за пафос, для власних громадян. Бо інакше, інакше ми нічого не змінимо, скільки би ми не вичищали суддів, скільки би ми не приводили активістів до Вищої ради правосуддя, нічого не буде відбуватися, скільки би ми не відкривали двері у Верховний Суд до професорів, доцентів, які ніфіга не розуміють в практичній юриспруденції, не всі, але там є й такі. Я не хочу ображати тих порядних фахових людей, які пішли у Верховний Суд не з першої апеляційної суддівської інстанції. Але там, повірте, є і космонавти там, які ніфіга не розуміють, які штучно понапридумували собі дисертації, а потім регалії один одному понаприсвоювали і далі пішли працювати у Верховний Суд.

Тому без змін в юридичній освіті нічого не буде. Але це величезна відповідальність, величезний бій і, повірте, це буде необхідність витримати величезний пресинг. Якщо ми до цього готові, будь ласка. Я просив би пана голову мене теж включити в цю робочу групу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви є в тексті пропозицій.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Але якщо буде це профанація, вибачте, я про це скажу відверто... бо я не хочу приймати участь в профанації. Я готовий тримати удар і я готовий спонукати всіх колег тримати удар. Якщо треба буде критикувати моїх колишніх колег, я з радістю... Не з радістю, але я змушений буду це...

НІМЧЕНКО В.І. Ну, ладно.

ВЛАСЕНКО С.В. Повірте, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Ну, з радістю...

ВЛАСЕНКО С.В. Я ж вибачився. Не з радістю, а з сумом. Я погоджуюся з вами, тут ви праві.

Тому, колеги, давайте працювати, давайте щось робити. Знову ж таки, щоб це не перетворилося в профанацію, як декілька наших робочих груп, які у нас є і які ні до чого не привели.

Дякую.

СТЕФАНЧУК М.О.. Якщо дозволите, одразу... Сергій Володимирович абсолютно правильно говорить. Гляньте на склад запропонований. Як казав наш один народний депутат, тут група полум'яних розбишак. Людей, які досягали це своїм потом і кров'ю і хочуть, якщо не ліквідувати, то зробити мінімальну можливість допуску до юридичної освіти непрофесіоналів, закрити ось ці покупні дисертації, закрити всілякі якісь незрозумілі торгівлі дипломами, мінімізувати кількість вузів. Я розумію, що це буде дуже складна робота, і ми нашттовхнемося на величезний супротив, але кожен з членів робочої групи є людиною самодостатньою. І я думаю, що всі разом ми зможемо витримати цей удар і представити ефективний спосіб правового регулювання, щоб в нас юристами випускались дійсно достойні, розумні, високоморальні люди.

Тому ось ця ідея вона і є, тому що більше 15 років я вже і в науці і в освіті і весь цей час я вимушений боротися, в тому числі і з своїми колегами, і з своїми вузами і протистояти цим всім проблемам. Але якщо зараз є можливість зробити це для суспільства, для України і для результату, для реформування в тому числі і судової влади, то це варто було б зробити.

Тому тут Сергія Володимировича підтримую повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

І я би ще запропонував до складу робочої групи включити, за їх згодою зазначивши, двох членів Вищої ради правосуддя. Це Лук'янова Дмитра Васильовича і Мороза Миколу Володимировича, ну зазначивши, за їх згодою.

Сергій Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

Ну насамперед те, що сказав Микола Олексійович, мене на дихнуло і прошу мене також долучити до робочої групи до складу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо немає заперечень, да, одразу зрозуміло, що народні депутати долучаються, от щоб одразу був Сергій Демченко зазначений в складі цієї робочої групи і за згодою, так як я сказав, Лук'янов і Мороз два члени Вищої ради правосуддя.

Ігор Павлович Фріс, вам слово.

ФРІС І.П. Дякую, Сергій Вячеславович. Ой, Сергій говорив і я про нього подумав.

Якщо можна, я би просив долучити до складу робочої групи Фріс Павла Львовича доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права і кримінально-правової політики Прикарпатського національного університету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень?

ВЛАСЕНКО С.В. А це не ваш родич часом?

ФРІС І.П. Це мій тато.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ви мабуть тоді може голосувати...

ФРІС І.П. Я голосувати не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, щоб не було потім.

ФРІС І.П. Ні, я голосувати звісно не буду. Але я вважаю, що він буде в нагоді, в принципі, як людина, яка формує політику в певній сфері.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень щодо пропозицій Ігоря Павловича?

_____. Не заперечую, а і підтримую, тому що Павло Львович є дуже відомим правознавцем-криміналістом, і я думаю, що його знання і досвід стануть в нагоді нашій робочій групі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді пропоную переходити до голосування. Давайте, колеги, якщо ні в кого немає заперечень, з урахування цих пропозицій, які звучали. Добре? Від мене, від Сергія Демченка і Ігоря Павловича, окей?

НІМЧЕНКО В.І. А як ви дивитесь на Німченка? Є такий ще Німченко Василь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, якщо ви готові, ми тільки – за, я думаю...
Колеги, тоді Василя Івановича Німченка теж.

ВЛАСЕНКО С.В. Я пропоную Василя Івановича запросити туди. Не просто готові, а запросити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, ви погоджуєтесь?

НІМЧЕНКО В.І. Я погоджуюсь, шановні колеги.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді першого заступника голови...

НІМЧЕНКО В.І. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Василя Івановича Німченка одразу включаємо.

Все, колеги, переходимо до голосування за запропонований проект рішення з урахуванням тих пропозицій, які тільки що були озвучені, і ми погодили, що голосуємо одразу з урахуванням цих пропозицій.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.
Васюк.

ВАСЮК О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за. І прошу включити до складу групи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Антонович, ви не могли б до голосування сказати?

_____. Володимир Антонович включений. Ми ж там говорили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, включений. Все.
Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гунько.

ГУНЬКО А.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.
Калаур.

КАЛАУР І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – за.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Павлович, наскільки я пам'ятаю, не голосує.

ФРІС І.П. Все вірно, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12 членів комітету – за, проти – 0, утримались – 0. Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Колеги, ми вичерпали наш порядок денний сьогоднішнього засідання. Колеги, всім дякую.

ФРІС І.П. Денис Вячеславович, є прохання все ж таки у мене. Я просив би, щоб ви поставили на голосування, якщо ми в "Різному" перебуваємо, можливість включення в перше засідання комітету, яке відбудеться в 24-му році, питання розгляду законопроекту 7424 з урахуванням висновку Венеційської комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви просите поставите на голосування...

ФРІС І.П. Коли буде формуватися порядок денний першого засідання у 24-го році, щоб був включений цей законопроект на розгляд.

ВЛАСЕНКО С.В. А що таке 7424, якщо можна?

ФРІС І.П. 7424 – це питання діяльності заборонених партій і рішення Венеційської комісії, яке ми вже отримали, не містить питання щодо прямого порушення конституційності. Ми розглядаємо цей законопроект на конституційність. Якщо пригадуєте, колеги, ми його розглядали вже, і за рішенням комітету відправили на розгляд Венеційської комісії. Вже є висновок, тому всі могли з ним ознайомитися в електронних кабінетах. Він у нас був у чаті комітету в тому числі. Я декілька раз просив його поставити, включити в порядок денний, не включається. Тому прошу поставити на голосування...

ВЛАСЕНКО С.В. Ігорю Павловичу, а, може, ми би зробили по-інакшому, може, ми б його відкликали і перенесли в комітет ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вимкніть мікрофон, будь ласка. Не чуто.

ФРІС І.П. Не чуто. Сергію, будь ласка, повтори.

ВЛАСЕНКО С.В. Я кажу, може, ми би його відкликали і внесли той, який повністю відповідає висновкам Венеційки, щоб ми потім... Бо насправді там складний висновок Венеційки, який...

ФРІС І.П. Він у певній мірі складний, але він не говорить про те, що він не є конституційним, і вони пропонують до другого читання вирішити питання, пов'язані з певними нормами. Якщо ми все ж таки будемо його розглядати.

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо бути чесним, висновок Венеційки торкається концептуальних засад цього законопроект. Давай, будемо чесними. І тому я би порадив просто на базі висновку Венеційки зробити новий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу, ми не є головним комітетом по цьому законопроекту. Там питання від нашого комітету лише в конституційності. Ми пам'ятаємо висновки вищих учбових навчальних закладів, є висновок Венеційки, ГНЕУ і так далі.

Ігорю Павловичу, ви зараз хочете цю пропозицію поставити на голосування?

ФРІС І.П. Да, якщо можна, поставити його.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи ми на наступному комітеті просто можемо розглянути вашу пропозицію про включення до порядку денного.

ФРІС І.П. Якщо можна, зараз поставте на голосування, щоб на січень місяць ...
(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, стоп, стоп, стоп! Колеги, дві секунди. Давайте ми зробимо таким чином. Ми просто не знаємо, можливо, нам доведеться проводити ще засідання комітету в цьому році. Да? Тому, Ігор Павлович, мені здається, логічніше, коли ми поставимо пропозицію на наступному комітеті, наприклад, на голосування про включення в порядок денний.

ФРІС І.П. Денисе Вячеславовичу, немає жодних проблем. Але тоді на наступному комітеті ми ставимо пропозицію про включення в наступний порядок денний. Правильно?

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, чи не багато ми для Комітету правової політики тут ведемо мову на предмет конституційності?

По-перше, Венеційська комісія не дає, ніколи і не давала, і давати не буде стосовно відповідності Конституції. Тому я хотів би, щоб воно не звучало у нас на рішенні... на розгляді в Комітеті правової політики. Вони кажуть відносно міжнародних норм. А ми зараз кажемо за конституційність чи ні. Якщо воно вже неконституційне, то що каже Власенко, давайте підготуйте конституційне. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, колеги, ми вже заходимо в обговорення цього питання.

НІМЧЕНКО В.І. Тим більше. Тим більше, зніміть з розпорядку дня і закрити питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так у нас немає його в порядку денному, є просто пропозиція...

НІМЧЕНКО В.І. Так якщо немає, так про що ми розмовляємо?

ФРІС І.П. Денисе Вячеславовичу, у мене є прохання тоді поставити на голосування мою пропозицію: питання закрити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Добре. Зрозуміло.

Є пропозиція Ігоря Павловича Фріса поставити, ви сказали, на перше засідання...

ФРІС І.П. На перше засідання, яке буде проводити комітет в 2024 році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В 2024 році питання розгляду законопроекту 7424, ми не головний комітет, на предмет конституційності.

Я, чесно, я не можу підтримати дану пропозицію, бо не розумію, коли ми будемо розглядати в 2024 році.

ФРІС І.П. На будь-яке перше засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воно одне тільки перше. Ну, добре.

Бабій.

Божик.

Васюк.

Ваграс.

Власенко.

Гулько.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

Калаур.

Князевич.

Макаров.

МАКАРОВ О.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов – утримався.

Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

Павліш.

Пузанов.

Соболев.

Стефанчук.

Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як ви чуєте, у нас просто кворуму немає, колеги.

ФРІС І.П. Дуже класно, колеги перестали голосувати, коли стоїть це питання, публічно про це оприлюдненої мною інформації. Спасибі.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас – за. Ну от бачите.

Я просто оголосив, що ми вичерпали проект порядку денного. Тому, можливо, просто через те, що я до того, як ви звернулися, оголосив, що ми вичерпали, уже колеги почали відключатися і тим більше в дорозі. Давайте, ви ж не обмежені в можливості поставити...

ФРІС І.П. Денисе Вячеславовичу, я буду ставити його кожний раз тепер на кожному засіданні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я знаю. Ігор Павлович, ми знаємо вашу позицію чудово.

НІМЧЕНКО В.І. Це погрози перед новим роком, чи що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас Комітет з питань правої політики. Так що давайте, ми вичерпали...

КАЛАУР І.Р. Є офіційний переклад висновку Венеціанської комісії?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чесно, я не перевіряв, потрібно перевірити. Я просто на англійській читав, так що...

ФРІС І.П. Є, Іване Романовичу, є. І він був розісланий членам комітету в робочому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так що все нормально. Колеги...

КАЛАУР І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Романовичу, вас погано чути.

Колеги, у нас немає кворуму. Давайте не обговорювати. Я просто ще до цього сказав, що вичерпаний проект порядку денного, колеги відключились. Ігор Павлович хоче поставити на наступному, поставити на наступному. Тим більше, Ігор Павлович неодноразово вже про це говорив на комітетах. Дійсно, я підтверджую це, що неодноразово ви зверталися з такою пропозицією, Ігорю Павловичу.

ФРІС І.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, колеги, всім дякую за участь у засіданні комітету. До наступного засідання комітету.